

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti

vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,

mašnik frančiškanskega reda na Kostanjevici.

Vsebina 10. zvezka.

Previšljevanje o talentih	289.
Življenje sv. Marjete Kortonske.	
XXIII. pogl. Ljubezen do bližnjega in nevtrudljiva gorečnost za zveličanje duš	292.
Življenje častitljivega brata Petra Bardesija.	
15. pogl. Čudežni dogodki po smerti brata Petra	296.
16. pogl. Brat Petra pogreb in čudeži na grobu	300.
Seraf Askoljski	304.
Osem grenkih studencev opravljanja	318.
Še nekaj za opravljenec	316.
Ne žali svojega angelja verih.	316.
Sv. oče Frančišek, poseben častivec presv. Rešnega Telesa	318.
Nauki in izreki čast. Janeza Vianneya, tretjorednika.	318.
Tolažba v dolgi bolezn.	319.
Priporočilo v molitev	320.
Zahvala za vslišano molitev	320.

V GORICI.

Hilarijanska tiskarna.

1899.

Izhaja v nedoločenih obrokih. Velja cel tečaj (12 zvezkov) 70 kr.

Knjižne novosti.

Popotni tovariš za ude III. reda sv. Frančiška. Sestavil P. Angelj Mlejnik, mašnik frančiškanskega reda. Ljubljana. Tiskala Katoliška tiskarna. 1899.

Ta lepa knjiga našega čislanege sotrudnika ima tri dele. Pervi obsega nauke, zlasti o tretjem redu in njega vođilu, drugi molitve udom III. reda primerne, tretji pa obrednik III. reda latinski in slovenski. Knjiga je dobiti po zakristijah naših samostanov; priporoč mo jo prav posebno.

Slovenski pravopis. Sestavil Fr. Levec, c. kr. profesor itd. (Dalje).

Razloživši svojo teorijo o različnem pomenu in naglasu besed na -a v e c in -a l e c pravi prof. Perušek: „Sedaj nam bode jasno, zakaj se nahajajo v drugih slovanskih jezikih vzporedno dve obliki: na pr. strsl. „vladalici“ in „vladavici“, polski „latalec“ in „latawiec“, bolg.: „skakalec“, srbski: „skakavac.“ — Zakaj torej? Po teoriji g. Peruškega seveda zato, ker imate ali ste imeli različni obliki različna pomena. In gotovo, ke bi bile obojue oblike enako prvotne, bi morale imeti različne pomenne, dasi ne takih, kakeršne hoče Perušekova teorija. Ako je „delavec“ ta, ki „dela“, je „vladavec“ ta, ki „vlada“, Regent; ako je „pogorelec“ ta, ki „je pogorel“, je „vladalec“ ta, ki „je vladal“, Ex-Regent. Ali v resnici pomeni po Miklošiču „vladalici“ to, kar „vladavici“: ἡγεμών, dux, „latalec“ to, kar „latawiec“: Flieger, „skakalec“ to, kar skakavac: locusta, Heuschrecke. Tega enakega pomena nam teorija g. Peruškega nič ne pojasnjuje; iz njega moramo sklepati nasproti, da niste obe obliki enako prvotni, temuč, da je nastala ena iz druge po kaki krivi analogiji, bližji kaker je „sloboda“ iz „svoboda“, poretva pa je očitno tista, katera se vjema z resničnim pomenom, in to je oblika z v, kaker je po zgodovini slavenskih jezikov iz do zdaj povedanega lahko sprevideti.

Ali ta naša razlaga bo pač prelahka, premalo učena. Prof. Perušek je segel vse globočje v etimologijo, in kaj še le prof. Ilešič! Poslednji je namreč na vprašanje g. Peruškega: „Bravec“ ali „bralec“? odgovoril v „Popotniku“: „Seveda „bralec“ in še marsikaj.“ Po vgodnem naključju mi je prišlo pred nekaj tjedni nekoliko števil imenovanega lista v roke¹⁾ in rad priznam, da kaže razprava prof. Ilešiča jako spoštovanja vredno jezikoslovno znanje. Neketere zmote Perušekove je Ilešič prav dobro zavernil. V glavnih stvarih je seveda z njim po-
tegnil, v čemer se mlademu gospodu ne čudim. Upam pa, da bo ko pravi učenjak in poštenjak pretehtal tudi nasprotne dokaze ter se potem ne vpiral spoznani resnici, pač pa ji še sam skušal priboriti priznanje.

Pred vsem, da je participij na -l ū prvotno nomen agentis, to pač ni tako dognana reč, kaker terdi Brugmann in po njem Ilešič. Pa bodisi tako ali tako, znaustveno moremo operirati le s tistimi oblikami in pomeni, ki se dajo ko resnični dokazati s zanesljivimi dokumenti. V zgodovinski dobi slavenskih jezikov boril ū, biral ū itd. ni nomen agentis, temuč participium praet. act.²⁾ Celu adjektivno rabljeni hranijo ti participiji pojem

¹⁾ Te dni je izešla cela razprava ponatisnjena v brošurici, ki se dobi v knjigarni L. Schwentnerja v Ljubljani po 20 kr.

²⁾ Miklošič navaja boril ū le ko „nomen prop. viri“; ne vemo torej

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XVII. tečaj.

V Gorici, 1899.

X. zvezek.

Premišljevanje o talentih.

Človek, ki je šel na tuje, je poklical svoje hlapce in jim izročil svoje blago. Enemu je dal pet talentov, enemu dva, enemu pa enega, vsakemu po njegovi zmožnosti, in zdajci je odinil¹⁾. Ti talenti so: sveta vera, upanje, ljubezen in druge čednosti, spomin, um, volja, zdravo in močno telo, modrost, učenost, čast, stan, premoženje. Te in še veliko drugih natornih in čeznatornih darov deli neskončno modri Bog ljudem; enim je dal po pet talentov, drugim po dva, spet drugim vsaj po enega; „nihče ne more reči,“ pravi sveti Gregor, „da ni prejel obenega talenta, in da mu zato ne bo treba odgovarjati od obene reči“²⁾. Tudi ti, dragi bravec, si prejel od Boga vsaj en talent, in na sodbi bo terjal odgovor, kako si ga obračal v njegovo čast in v zveličanje duše, svoje in svojega bližnjega. Da ne boš obsojen v večno pogubljenje zavoljo talentov od Boga prejetih, o pravem času dobro premišluj, kako si jih do zdaj rabil, in skleni, kako jih boš rabil nadalje, da ne boš obsojen kaker leni hlapec ali celo kaker krični hišnik, ki je zapravljal gospodarjevo premoženje.

Premišluj prvič, kako ostro kaznuje Bog tiste, ki ne obra-

¹⁾ Mat. 25.

²⁾ Hom. 9. in evang.

čajo dobro talentov, ketere jim je dal. Hlapca, ki je prejel eden talent, pa ga je zakopal in skrnil, da bi ga ne zgubil ali mu ga ne bi kedo vkradel, tistega hlapca je gospod okregal ko ludobneža in lenuha; potem mu je ykazal vzeti talent, njega pa vreči v unanjo temo. Hlapec ni zgubil ali zapravlil gospodovega talenta, „glej, tukaj imaš“, mu je rekel „kar je tvojega“, in dasiravno mu je dal talent nazaj, ga je gospod vender kaznil, ker mu ni dal talenta, da bi ga samo hranil, ampak, da bi ž njim kupčeval kaker druga dva hlapca. Brez dela in truda ne moreš Bogu služiti in dopasti mu, tudi, ako si v tretjem redu, ne. Kakšen hlapec, kakšna dekla si? Nisi morebiti tudi ti zakopal od Bogu prejetih talentov? Talente si zakopal, ako si oče ali mati, gospodar ali gospodinja, pa ne učiš, ne opominjaš, ne kaznuješ svojih otrok, svojih poslov, svojih podložnih. Učenec zakoplje svoj talent, ako se noče učiti; drugi zakopljejo svoje talente, ako nočejo delati po svojih močeh. Dobro se vprašaj, kako si rabil talente, in ako ti vst kaj očita, popravi, preden te Bog pokliče k sebi na sodbo.

„O Gospod, tvoj hlapec sem, in sin tvoje dekle“¹⁾. Kar sem in kar imam, vse je tvoje. Vse, dušo, telo, pamet, zdrave ude, premoženje, vse si mi ti dal in izročil, o moj Bog, da bi te častil in skerbel za svoje in drugih zveličanje“. Vse tebi služi“²⁾, sonce, luna, zvezde, živali; jaz pa, tvoja naj imenitniša stvar na zemlji, ti ne služim, nemaren in len sem, zakopal sem svoje talente kaker nepridni hlapec. Kaj, sam jaz naj bi deržal križem roke? Oh ne, odpusti mi mojo veliko nemarnost, terdno sklenem, da ne bom več tako zanikeren in len; kaker pridna evangelijska hlapca bom vestno obračal svoje talente v dobro, v čast božjo in delal za zveličanje duš, ako drugači ne morem vsaj z molitvijo.

„Komerkoli pa je mnogo dano, od njega se bo mnogo zahtevalo in komer so veliko izročili, od njega bodo več tirjali“³⁾. Ako Bog tako ostro kaznuje že take, ki nočejo rabiti talentov, kako bo kaznil še le tebe, ako boš prejete talente zgubil, zapravlil ali še celo Boga žalil ž njimi, sè svojimi zdravimi počutki greh delal, z očmi gledal reči, ki so ostudne Bogu, z jezikom sebe hvalil, druge pa opravljal, lagal, preklinjal, krivo prisegal, pohujšanje dajal sè svojim slabim, nespodobnim obnašanjem. „Gorje svetu zavoljo pohujšanja... gorje tistemu človoku, po katerem pohujšanje

¹⁾ Ps. 115, 7.

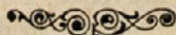
²⁾ Ps. 118, 91.

³⁾ Luk. 12, 48.

pride“ ¹⁾). Preišči dobro, na kaj misliš čez dan, in kakšne so tvoje želje? kako krotiš svoje oči posebno glede nespodobnih reči? kako krotiš svoj jezik? Ali se nisi pogovarjal o nečimernih, nespodobnih rečeh? Ali si bil vedno zmeren v jedi in pijači? Nisi rad poslušal godernjanja, opravljanja, nesramnih besed? Kako si se varoval ne samo pregrešnega, ampak tudi nevarnega dotikanja samega sebe in drugih? Nisi stregel svoji volji s tem, da si predolgo ležal, na veselice hodil, igral? Ali nisi drugih pohujševal z govorjenjem, z nespodobno obleko, slabim obnašanjem? Živiš tako, da ti ne morejo nič očitati oče, mati, ali gospodar? Rabiš svoje ude tako, da bi si upal zdaj stopiti pred večnega sodnika?

O moj Bog, ti si mi dal zdrave ude, da bi ž njimi tebi služil, ali strah in groza me obdaja, ko premišlujem, da ti nisem služil, temuč žalil te in nečast ti delal, zakaj ni uda na mojem telesu, da bi ž njim ne bil delal greha. O koliko greha sem storil z mislimi, željami, koliko v djanju, in koliko reči do zdaj še za greh nisem imel! ali „zavoljo svojega imena, Gospod, zanesi mojemu grehu, zakaj obilo ga je“ ²⁾). Odpusti mojo černo nehvaležnost in veliko hudobijo, zakaj denes terdno sklenem, da te ne bom več žalil in drugih ne pohujševal sè svojimi udi, da ne bom več ne gledal, ne poslušal, ne govoril, še menj pa kaj tacega storil, kar je zoper tvojo sveto voljo. S poterpežljivim Jobom sem zdaj „zavezo naredil sè svojimi očmi, da bi celo ne mislil na devico“ ³⁾), na osebo drugega spola. „Deni, Gospod, stražo na moja usta in terdna vrata na moje ustnice“ ⁴⁾), da te ne bom več žalil z jezikom. Krotil bom svoje oči, ušesa, usta, roke in druge ude telesa, kaker mi bo svetoval moj spovednik, da bom ž njimi tebe častil, svojega bližnjega k dobremu spodbujal, sam pa veliko tolažbo imel, ko mi jih bo enkrat mašnik mazilil sè svetim oljem. Da bom pa stanoviten v tem sklepu, prosim sè sveto cerkvijo: Ravnaj in posvečuj, vodi in vladaj, Gospod Bog, kralj nebes in zemlje, denes naša serca in telesa, počutke, besede in djanja v tvoji postavi in v dopolnjevanju tvojih zapovedi, da bomo s tvojo pomočjo zdaj in yekomaj oteti in rešeni. Amen. P. A. F.

¹⁾ Mar. 18, 7.

²⁾ Ps. 24, 11.

³⁾ Job. 31, 1.

⁴⁾ Ps. 140, 3.

Življenje sv. Marjete Kortonske.

P. A. M.

XIII. POGlavJE.

Ljubezen do bližnjega in nevtrudljiva gorečnost za zveličanje duš.

Ljubezen do Boga je tudi ljubezen do bližnjega. Kedor Boga ne ljubi, tudi bližnjega ne ljubi. „Kedor bližnjega ljubi, je spolnil postavo.“ (Rim. 13, 8). Kristus sam govori: „To je moja zapoved, da se mej seboj ljubite.“ (Jan. 15, 12.) in zopet: „Na tem vas bodo spoznali, da ste moji učenci, ako se mej seboj ljubite.“ (Jan. 15, 17).

V spolnjevanju zapovedi ljubezni do bližnjega je Marjeta držala pravi red, da je dala duhu, kar je duha, in telesu, kar je njegovega.

Pozabila ni ne enega ne drugega. Toliko sočutje je imela z bogatinom, ki je bil pa vbog na čednostih, kaker z ubožcem, ki je bil bogat na čednostih. Kaker je Kristus iskal, kar je bilo zgubljenega, tako je tudi ona po svojih močeh iskala zgubljenih duš, da jih je pripeljala v naročje Kristusovo. Bratu Junti je pošiljala toliko grešnikov k spovednici, da si vže ni vedel pomagati, ter ji je rekel, naj mu ne pošilja toliko ljudi, ker je nemogoče vsaki dan toliko hlevov osnažiti. Na to se ji je prikazal Kristus ter ji je rekel: „Povej bratu Junti, tvojemu spovedniku, da ne snaži hlevov, temuč da pripravlja za me sedež v dušah spokornikov.“

Podobne nauke ji je dajal Kristus še večkrat za pridiganje. V torek po prvi nedelji v postu ji je rekel: „Povej tistemu malemu, keterega bom v nebeškem Jeruzalemu povišal, naj si le prav prizadeva v moji ljubezni, v moji službi, v sv. pismu, in jaz ga bom razsvetlil, da bo pridigal, kako me žalijo goljufni ljudje sè svojo sleparijo pri kupčiji. Močno me tudi ljudje žalijo s tisto pregreho, ki sem jo sè svojim rojstvom kaznoval, z napuhom, častiželjnostjo in nevošljivostjo. Povej mu, naj oznanjuje moj evangelij in biča pregrehe; on naj pridiga z močjo in gorečnostjo in se ne straši besed obrekovavcev; zakaj storil bom, da bodo imele veljavo njegove pridige. Povej mu, da je varen v mojem naročju in kaker je tvoja duša, tako je tudi njegova v stanu milosti.“

O kolikokrat ji je dal Kristus razna naročila in nauke za sinove sv. Frančiška! V resnici, Marjeta, ki je bila njim v skerb in varstvo izročena, je bila sama njih varihinja, dobrotnica in učiteljica. Kar jim je naročila po zapovedi in v imenu Kristu-sovem, vse je imelo silno moč zoper hudobne napade in naklepe.

Kristus jo je pa tudi opominjal, pridigati tudi drugim ljudem in učiti jih ne le z lepim zgledom, temuč tudi z besedo. Na praznik svetih Krizanta in Darije ji je rekel: „Če se tudi množe tvoje bridkosti, ne prenehaj zatirati hudobijo in sejati dobro seme v serca grešnikov. O hči, ti moraš sejati in jaz ti hočem dati seme in blagoslov tvojim besedam. Ako bom bolj redko s teboj govoril, ti bom vendar dal luč in spoznanje, da boš prav govorila.“

Tisti čas, ko je bil njen spovednik v Sjeni, ji je vzkazal, naj mu piše opominjevalno pismo, katero ji je sam narekal. Opominjati ga je morala v pismu, naj nevtrudljivo dela za zveličanje duš, naj, ko v pridigah grešnike graja, govori tudi o vsmiljenju in prizanesljivosti božji do grešnikov, naj bo do grešnikov prijazen in ljubeznjiv, sicer naj se pa resnobno in dostojno obnaša.

Marjeta si je sicer jako prizadevala za popoljšanje grešnikov, mnogo je molila, jokala in ostro se za nje pokorila, vendar jo je Kristus, čiger ljubezen nima meja, opominjal še k večji gorečnosti. Enkrat na praznik sv. Magdalene ji je rekel: „Klič moje vsmiljenje, ki se noč in dan oglašča in je manj cenjeno kot smeti, ker ga ljudje ne poznajo.“ Očital ji je, da v skerbi za rešitev duš ni vsega storila, kar ji je bil naročil, in nič ni veljalo, da se je izgovarjala se svojo slabostjo. Po pravici smemo pri tem zaklicati: Kako ostro ravna Gospod sè svojimi izvoljenimi!

Pa ravno tako prav tudi rečemo: Kako veliko milosti jim on deli! Takrat je živela v tistem kraju neka žena, katero so ljudje zelo spoštovali zavoljo njenega pobožnega življenja. Pogostokrat je prejerala svete zakramente in vživala tudi v svoji duši veliko zaupanje in mir. Marjeta je mnogo molila za njo, ker je bila ta žena njena velika dobrotnica. Pa gospod ji je povedal, da ima ta žena še iz prejšnjega časa mnogo madežev in napak nad seboj in je Marjeti naročil, naj vse to sporoči bratu Junti in vse natančno zapiše, kar ji je on povedal.

Marjeta je toraj povedala spovedniku to povelje in rekla: „Reci ji, naj se tebi iz ljubezni do Boga pobožno spove, da je bila, preden se je omožila, preveč prederzna in premalo zbrana. Spove se naj, da je preveč hrepenela po možu, s katerim se je

pozneje poročila, da je sè svojimi pogledi, besedami in djanjem preveč iskala posvetno čast, da se je preveč lišpala, da je večkrat prestopila pravi red in pravice zakonskega stanu. Spove se naj, da je bila pri prejemanju svetih zakramentov preveč mlačna, da ni imela pravega kesanja.“ Take in enake pogreške ji naj spovednik v spomin pokliče, naj jo opominja in ji obljubi milost božjo.

Neki frančiškan, po imenu Filip, je bil v hudih dvojbah, koliko bi smel pri spovedi vprašati. Prosil je brata Junta, naj bi vprašal sveto služabnico božjo za svet. Marjeta je v tej zadevi vprašala Gospoda in on ji je naročil, naj tisti spovednik le pridno spoveduje in tudi pridno sprašuje, kateri so spraševanja potrebni. Ako jih pride tudi tisoč na dan, naj nobenega ne odpodi in nobenega, ki je potreben izpraševanja, ne spusti neizprašanega. „Ker je grešnik po grehu zaslepljen,“ je rekel Gospod, „zato je potrebno vprašati ga.“

Ko je enkrat iz rok brata Junte v domači kapelici prejela sv. obhajilo, ji je Gospod naročil nekaj zaradi pridigovanja. Mej drugim je rekel: „Vedi, o hči, da je hudobija na svetu vže tako velika, da stariši silijo svoje otroke v duhovski stan le iz posvetnih ozirov in zavolje dobička. Ako bo šlo to tako naprej, bo prišla moja cerkev v velike stiske in manjši bratje bodo imeli toliko prestati, da bi bilo vže to dovolj pokore, ke bi nobene druge ne delali.

Povej tvojemu nosaču, to je bratu Junti, da imam malo vojščakov, ki bi se serčno borili za čast mojega imena. Ker sem njega izvolil, da se za me vojskuje, naj si vedno prizadeva, da stori vse, kar meni dopade. On naj bo kakor svetla luč v redu...“

Ker jo je Gospod v pondeljek po prvi adventni nedelji prav prijazno nagovoril, se mu je derznila priporočiti prebivalce mesta Kortone in prositi ga, naj bi jim milostno povernil vse, kar so ji dobrega storili. Gospod je rekel: „Ker so bili Kortonci tako darežljivi iz ljubezni do mene, bom tudi jaz to svoje storil. Bogato jim bom poplačal z mirom in tolažbo v njih hišah vsak najmanjši dar, ki so ga tebi darovali.“

V pondeljek po binkoštih ji je Gospod po sv. obhajilu zavoljo njene gorečnosti in ljubeznjive skerbi za zveličanje duš obljubil, da se bodo spolnile vse njene besede, ketere je govorila popolnim in nepopolnim, ter je končal: „Zoper vse tiste, ki niso ostali stanovitni po tvojih besedah, bo v peklju svetil blišč tvoje

ljubezni in to bo njih terpljenje še pomnožilo; vse tiste pa, ki se bodo ravnali po tvojem nasvetu, bom obdaroval s zasluženjem moje kervi in jih poplašal v veličastva mojega kraljestva.“

Koliko bi se dalo še povedati o njeni goreči molitvi za vse ljudi! V prešnjih letih je molila za zveličanje ljudi nekako boječe, kaker jo je naučila moliti njena mati. Molila je: „Prosim te, o Gospod, za zveličanje vseh t'utih, za ketere ti hočeš, da molim.“ Pozneje je pa bila z gorečnostjo njene ljubezni tudi molitev pri-serčniša in zaupljiviša; molila je za vse brez izjeme. Ker je bila zaradi tega nekoliko v dvojbah in v strahu, jo je Gospod potolažil in podučil: „Hči,“ je rekel, „tvoja mati te ni prav naučila. Ti moraš za vse moliti in tvoja molitev za vse meni dopade. Zakaj jaz sem za vse na svet prišel in za vse vmerl.“ Na to ji je povedal v njeno največo tolažbo: „Tvoj oče, ki si zanj si tako stanovitno molila, je rešen iz vic. Zarad njegovega življenja na svetu te ni treba nič skerbeti, ker so očiščevavne kazni raznoyerstne. Zanj so bile pripravljene prav hude, da je bil prej rešen.“

Žarki Marjetine ljubezni so daleč okrog odsevali, da so ljudje iz daljnjih krajev k nji prihajali in se ji v molitev priporočali. Njen življenjepisec in spovednik Jurta pravi: „Po božjem dopuščanju so prišle celo duše ranjkih iz svojih ječ in se priporočale njeni priprošnji. Mej temi dušami ste bile duši dveh vmorjenih ter ste ji rekle: „Čeravno se mi dva v smertni uri nisva mogla spovedati, ker so naju roparji napadli in v teman gozd odpeljali, je nama vender dal dobri Bog milost pravega kesauja čez najune grehe in poterpežljivost v smerti in tako naju je on s svojim vsmiljenjem rešil večnega ognja. Mi dva, o prijateljica božja, sva bila v življenju črevljarja in jaz, ki s teboj govorim, pri kupčiji nisem bil vedno dovolj pravičen. Zavoljo tega te prosim, o dobra mati, povej mojim ljudem, naj poravnajo moje krivice, ravno tako stori tudi za tega, ki je tukaj z menoj. Veliko terpiva oba v kraju očiščevanja in jaz še več zaradi mojega goljufnega in hinavskega govorjenja. Prosi za naju, o nevesta Kristusova.“

Ona je storila, kaker sta jo prosila; ob enem pa je molila tudi za druge.

Pri tej priliki ji je Gospod naročil: „Povej manjšim bratom, naj se spominjajo vernih duš; njih je toliko, da si ljudje ne morejo misliti in vender jim celo njih znanci in prijatelji tako malo pomagajo.“

Kolika je bila njena ljubezen do bližnjega, tudi keder je bil

ta v kaki telesni in časni potrebi in stiski, smo vže nekoliko povedali. Tu le še to.

Enkrat ji je neka oseba podarila novo zgornjo obleko. Pa zvedela je, da v par ur oddaljeni vasi živi prav vbožen mož, ki sè svojo obilno družino pomanjkanje terpi. Bilo je po zimi in Marjeta razen spokorne obleke ni imela drugega na sebi kot to novo zgornje oblačilo. Jezus, keterega edinega je ljubila, ji je naročil, naj daruje to oblačilo tistemu vbogemu možu. Berž jo je s prečudnim veseljem slekla; pritem je rekla: „O Gospod, rada bi, ke bi smela, darovala temu vbož u tudi svoje serce.“

Življenje častitljivega brata Petra Bardesija.

15. Poglavje.

Čudežni dogodki po smerti brata Petra.

Ko je brat Peter svojo sveto dušo izdihnil, so se odpravili kleriki dijaki v samostan „de la recoleccion,“ da bi njegovo smert naznanili bratu tretjeredniku Jožefu, ki je bil dolgo let spremljevalec ranicega. Bil je pa br. Jožef človek priprostega življenja in brez zvijač; na njem ni bilo opaziti niti sence hudobije; kratkih in malo besedi, pa bogat na dobrih delih in svetih čednostih je bil. Ko so mu kleriki povedali novico o smerti brata Petra, se ni kar nič začudil, rekel je le: „Že vem, da je brat Peter vmerl; malo trenutkov je tega, kar je bil pri meni v tej celici, oblečen v lepo belo obleko in klical mi je: „Z bogom, moj sin, jaz grem v nebeško slavo, čez eno leto pa bom prišel, da tudi tebe tja popeljem, kjer se bodeš z Bogom vekomaj veselil.“ „In tako se je tudi resnično zgodilo; eno leto pozneje ravno 12. septembra je tudi br. Jožef vmerl in pri smerti njegovi so bila vsa znamenja, da je tudi on šel v nebeško veselje.

Truplo ranicega brata Petra so v cerkvi na mertvaški oder položili, da bi s tem vstregli željam toliko prihajajočih, ki so ga želeli še enkrat videti. Bil je pa, kaker bi še živel; njegov obraz je bil nespremenjen, baryo je imel ravno tisto kaker v življenju, usta pa so bila na prijazen smeh obrnjena. Pobožna množica se je kar terla okoli odra, vsaki mu je hotel poljubiti roko in si odtergati košček njegovega habita, da bi ga hranil ko drago svetinjo.

Ne pa samo v cerkvi je bila tolika gnječa, ampak tudi na koru, in po samostanskih mostovžih je bilo tolikanj ljudi, da redovniki niso mogli svojih navadnih samostanskih del in pobožnih vaj opravljati. Zavaljo tega je pater Peter Guerrero, vikarij provincije, zapovedal, da se naj merlič prenese v neko bližnjo kapelico imenovano „penitencierija“ ali kapela spovednikov. Ker je bilo pa treba merliču drugi habit dati, ko je bil ta, ki ga je na sebi imel, že ves razrezan in raztergan, so ga v vikarjevo celico prenesli, da bi ga tamkaj preoblekli. Bili so pri tem pričujoči razen domačih tudi namestniki vlade, mesta in cerkvene višje oblasti, in ti vsi so se z velikim začudenjem prepričali, da je bilo truplo vmerlega popolnoma mehko in gibično, kaker pri živem človeku, tako da je gospod Gonsalvo Vaskedana, državni namestnik, stermeč rekel: „Leta je bolj gibičen ko jaz.“ Ko so po tem merliča v omenjeno kapelico prenesli, je ljudstvo v novič priderlo, in ker se je bilo bati, da bi ne samo habit z njega zrezali, ampak morebiti tudi še meso z njegovega trupla, so ga morali v rakev zabiti in kapelo zapreti. Pa to ni bilo previdno storjeno; ljudstvo, ki je silno želelo svojega ljubega brata Petra videti, je sè silo zahtevalo, da se tej želji vstreže, sicer bodo vrata vlomili. In glej čudo! Ne da bi se kedo vrat doteknil, so kar na enkrat zapahí odnehali in vrata so se sama na stežaj odperla. S tem čudežem je Bog pokazal svojo voljo, da naj ljudje častijo njegovega zvestega služabnika. Da bi se pa vender le koliker mogoče red ohranil in bi se kaka nesreča ne prigodila, so vojake poklicali, da bi gnječo ljudstva ovirali; ali navdušenost je bila tolika, da tudi vojaki niso nič opravili.

Brat Peter je storil, kaker smo videli, že v življenju mnogo čudežev, še več pa se jih je zgodilo po njegovi smerti. S temi je hotel Bog pričati, kako ljub mu je bil častitljivi redovnik in da hoče na njegovo prošnjo še po njegovi smerti pomagati vsem, ki se mu bodo zaupljivo priporočevali. Keder vmerje kak imenitnik tega sveta, se ga ljudje le malo časa še kaj spominjajo, njegova slava in imenitnost gre tako rekoč z njim v grob, kjer svoj konec najde. To je zopet nov dokaz, da je vsa posvetna slava nečimerna in male vrednosti, ker ni postavljena na podlago čednosti, ketera prihaja od Boga in ima obljubo večnosti. Na brata Petra pa ljudje niso tako hitro pozabili, tudi še po njegovi smerti so se k njemu zatekali in kaker pri živem tako tudi pri mertvem pomoči in zavetja iskali, ker so bili prepričani, da se je njegov

dub povzdignil v nebesa in tamkaj vživa večno slavo v božjem naročju. Mnogo jih je torej bilo, ki niso bili že s tem zadovoljni, da so poljubljali njegovo mrtvo roko in si prisvojili kak košček njegovega habita, mariveč so se zaupljivo k njemu zatekali in ga prosili za to ali ono milost. Več bolnikov je ali samih prišlo do njegovega mrtvaškega odra, ali pa so se dali tja nesti, prepričani, da, če se bodo le doteknili njegovega nedolžnega trupla, bodo gotovo ozdraveli. Mnogi pričujoči so to ustmeno pričevali, ko se je o tej stvari pri preiskovanju (processo) popraševalo, ali pa so s pismom poterjili, da so bili tako srečni na priprošnje brata Petra ljubo zdravje zopet zadobiti. Mnogi otroci so ozdraveli, ko so jih skerbne matere prinesle do merliča ter so se z njegovo roko doteknili bolnih udov; in otroci se niso kar nič bali, ko se jih je merličeva roka doteknila, ker je bila gorka in gibična, kakor živa.

Ni pa naš namen, da bi tukaj naštevati vse čudeže, ki so se dogodili tiste tri dni, ko je ranjcega truplo na mrtvaškem odru ležalo in izpostavljeno bilo, da so ga pobožni verniki čistili. Povedati hočemo le dva, ker sta bila posebno znamenita in sta se zgodila pred mnogimi pričujočimi.

Neki Jožef Olivares je ležal že deset let vedno v postelji, ne da bi mu roke ali noge kaj služile; še jesti ni mogel sam, mariveč pitati ga je morala kaker otroka njegova sestra Roza. Zraven tega je imel še skozi dve leti hudo vratno bolezen; gerde otekline in rane so se mu v požiralniku delale, tako da so zdravniki popolnoma obupali, da bi ene ali druge bolezni kedaj rešen bil. Bilo je ravno na dan smerti brata Petra, ko stopi v hišo bolnika neznan redovnik sv. Frančiška; nihče ga ni poznal, videli so samo, da je frančiškan. Le-ta je prigovarjal postrežnici, sestri Rozi, naj bi bolnika popeljali k mrtvaškemu odru ravno kar vmerlega brata Petra in tam bo gotovo ozdravel. Postrežnica mu pravi, da bi to pač rada storila, pa potreba bi bilo, da bolnika tja nesejo, ali na vozu popeljejo, ker se sam ni v stanu geniti.

Temu pa ni priterdil bolnik, češ da bo moral prestatí veliko bolečiu, če ga bodo vzdigovali in v samostan nesli ali peljali, pa tudi nima mnogo upanja, da bi ozdravel. Na te njegove besede je tudi Roza odnehala, ker ni bilo ravno nobenega tu, ki bi bolnika nesel, še menj pa je bilo mogoče v naglici voz dobiti. Nepoznani frančiškan je pri teh izgovorih sem ter tja premišljeval; naposled je šel vunkaj in kmalu je našel voznika, ki je bil takoj

pripravljen bolnika k samostanu popeljati. Prosil je torej bolnika in njegovo sestro, da bi storila, kar jima je svetoval, dokler sta se vdala. Neznani frančiškan je potem s pomočjo postrežnice Roze bolnika oblekel, vzel ga je v svoje naročje ter ga ponesel na voz tako varno, da bolnik nobenih bolečin ni čutil. Bal se je vbožec, da bo moral na potu do samostana Bog si ga vedi koliko prestati, pa njegov strah je bil prazen, ker so ga prepeljali do samostana tako mirno, kaker bi bil doma v postelji, in to je mnogo upanja v njem vzbudilo, da ga bo služabnik božji, br. Peter, popolnoma ozdravil. Ko so ga z voza v cerkev prinesli so ga položili blizu merliča, ter se ž njegovo roko bolnega vratu doteknili. Pri tisti priči je čutil bolnik, da ga je bolezen popustila, otekline in rane v vratu so zginile, roke in noge so se mu poravnale ter so bile zopet gibljive, zdrav je bil. Ves vesel in iz sebe se je vergel na kolena, poljubljal roke častitljivega božjega služabnika in jih močil s solzami, ki jih je iz veselja in hvaležnosti obilno pretočil. Ni ga bilo treba več ne voz nositi, sam je šel iz cerkve in domov in potem je živel še dolgo časa, ne da bi se mu poprejšnja bolezen kedaj ponovila. Priča tega čudovitega ozdravljenja ni bila samo Roza Olivares, njegova sestra, ampak velika množica pobožnih, ki so bili takrat okolu mertvaškega odra.

Drugo čudovito ozdravljenje, katero hočemo še popisati, se je prav za prav že pričelo, ko je br. Peter še živel.

Frančišek Kalderón, ki je bil v mestu brivec, je imel hčerko ki je bila od rojstva slepa. Stariši njeni so bili zavoljo te nesreče nevtolažljivi; mati je slepo dete večkrat pokazala bratu Petru in ga prosila, naj bi je ozdravil; saj ga je že takrat kaker svetnika imela. Služabnik božji pa ji je navadno odgovoril: „Le lepo izredi to svoje dete, ker ne bo vedno slepo ostalo“. Te besede so deloma stariše razveselile, ker so jim dajale upanje, da bo hčerka spregledala, deloma pa so bili užaljeni, češ, zakaj bi se to precej ne zgodilo. Ko je potem br. Peter vmerl, se je ponudil gospod Lovrenec Garsija Henrikes, da nesrečno dekletce v samostan popelje. On je namreč to družino dobro poznal in deklica se mu je vedno smilila, keder koli jo je videl; zavoljo tega jo je hotel sedaj k častitljivemu merliču peljati, da bi se njegovega trupla doteknila in bi, kaker je za gotovo upal, ozdravela. V tem ga je podpiral neki pater Abaitua in mu je pomagal tudi da je mej veliko gnječo mogel sè slepo deklico do odra pririniti.

S trdnim zaupanjem je potem gospod Lovrenec prijel roko mrtvega brata Petra ter jo položil na slepe oči deklice. In pri prvem dotikljeju je deklica vesela zaklicala: „Že vidim, že vidim!“ Popolnoma zdrava je potem šla k svojim starišem, kateri od sa mega veselja niso vedeli, kako bi se za to veliko milost zahvalili Bogu in njegovemu svetemu služabniku, bratu Petru. Frančiška, tako je bilo deklici ime, je imela potem vedno zdrave oči in je s tem spričevala čudež, ki ga je storil častitljivi br. Peter.

16. Poglavje.

Brata Petra pogreb in čudeži na grobu.

S koliko slavnostjo dandanašnji zaslepljeni posvetnjaki svoje merliče pokopavajo, koliko nepotrebnih stroškov si pri tem delajo, ne le po mestih, temuč semtertja tudi vže na deželi, mej kmeti, o tem imamo žalibog dosti priložnosti se prepričati. Tu vidimo voz preobložen z dragimi venci; od njih visijo sè zlatimi napisi okrašeni trakovi. Merliča peljajo na prekrasnem vozu s parom, dvema paroma ali celo tremi pari konj, ogernjenih s črnimi haljami, z visokimi šopi na glavah, da ponosno po zraku mahajo ž njimi. Okolu voza hodijo v veliki „paradi“ najemniki podjetnika pogrebnih slovesnosti ter s klobuki na glavi dajejo merliču častno spremstvo. Pred vozom in za vozom po vojaško stopajo razna društva s plapolajočimi zastavami, dostikrat tudi godba igra svoje mrtvaške koračnice. Dolga versta sorodnikov, znancev, prijateljev in drugih več ali manj radovednih spremljevalcev gre za merličem in le redek je mej njimi, kateri bi za rajnega kaj molil; raji se mej seboj pogovarjajo in kratkočasijo. Na pokopališču se mnogokrat zgodi, da ta ali oni spregovori mrtvaški govor, v katerem hvali ranjcega, kako je zvesto za narod živel, koliko zanj storil in žertvoval itd. Na grob se mu postavi dragocen spominik, ki naj bi svetu oznanjeval, da pod njim počiva — ta in ta!

Ves drugačen pa je bil pogreb našega brata Petra. V cerkvi je na mrtvaškem stolu ležala čisto priprosta lesena truga ali rakev: v nji je počivalo truplo vbogega frančiškana. Nekoliko drobnih sveč je okolu njega gorelo mej tem, ko so mašniki svete maše brali, in potem bilje odpeli. Ne da bi bili koga posebej povabili na pogreb, se je zbralo tolikanj ljudstva iz bližnjih in tudi daljnjih krajev, da se kaj tacega v mestu še nigdar ni bilo doživelo. Sluh njegove svetosti se je, kaker smo že povedali,

daleč ua okrog razširil, in prišli so ljudje, ne iz radovednosti, ampak iz prave pobožnosti in spoštovanja do služabnika božjega. Mnogim so bilé v spominu duhovne in telesne dobrote, ketere so od njega prejeli in čut hvaležnosti jih je silil, da so mu prišli zadnjo čast skazat, še enkrat se mu za sprejete milosti zahvalit in za prihodnje priporočit. Splošno je bilo njih prepričanje, da so prišli k pogrebu svetnika; tudi še zdaj namreč, akoravno je bil že tretji dan po njegovi smerti, se ni bil še nič spremenil, njegov obraz je bil tako mili in poln nebeškega miru, da je moralo človeka v serce giniti, če se je nauj ozerl. Ni čuda, da je pri tem pogledu, marsiketeri grešnik spoznal svoje nerodno pregrešno življenje in sklenil poboljšati se; pogled na častitljivi obraz služabnika božjega jih je prepričal, kako dragocena je v očeh Gospodovih smert njegovih svetnikov.

Tudi ni bilo treba, da bi bil samostan povabil škofa Santjaškega, da bi k pogrebu prišel, ali da bi bili druge mestne gosposke naprosili, naj se pogreba vdeleže, prišli so sami od sebe, ker so bili tudi ti do dobrega prepričani, da svetniku čast skazujejo. Vsi mestni duhovni so zanj sveto mašo brali in duhovne molitve opravili. Sicer bi lahko rekli, da brat Peter pač ni potreboval tolikanj svetih maš za svojo dušo, ker smo prepričani, da se je njegova nedolžna duša naravnost preselila na kraj večnega veselja. Naj tukaj še nekaj omenimo, kar nas v tem našem prepričanju poterjuje. Ko je pater Anton Navarro opravljal sveto mašo za svojega rajnega sobrata Petra, se je v molitvi nekaj zmotil; namesto da bi rekel: „Oprosti, Gospod, dušo svojega služabnika“ je bral: „Gospod, ki nas se slovesnostjo svojega spoznovavca razveseljuješ, daj nam, prosimo te, da homo čiger rojstvo praznujemo, tudi delo posnemali.“ Mašnik se je prestrašil, ko je to svojo pomoto opazil, namestu da bi bil molil molitev ze mertvega, je molil namreč tisto, ki se moli na god kakega spoznovavca. Začel je torej v novič predpisano molitev, pa naj si je še tolikanj prizadeval, vender je le vedno molil ono v čast svetega spoznovavca. Ker si ni mogel nikaker pomagati, je sveto mašo nadaljeval in ko jo je končal, se je pred častitljivim sobratom Petrom na kolena vergel, ga z mnogimi poljubi počastil in se z vročimi solzami priporočil njegovi priprošnji. Pa ta pomota se ni zgodila samo patru Antonu, tudi drugi mašniki so se enako motili, da so namesto perve molili drugo molitev.

Navdušenost ljudstva se je med cerkvenimi molitvami vedno

bolj množila, gnjeli so se na vso moč okoli mertvaške truge in niti opominjevanje domačih patrov niti prizadevanje vojakov ni pomagalo. Trikrat so habit častitljivega brata spremenili, pa nič ni zdalo, pobožnost in navdušenost vernikov mu ga je zopet razrezala in v majhine koščke raztergala, še v četertič so ga morali v drugi habit preobleči.

Takrat je bila še navada v frančiškanskih samostanih, da so mertve redovnike brez truge v zemljo polagali v znamenje najvišjega vboštva, katero sveto vodilo redovnikom sv. Frančiška naklada, in v znamenje globoke ponižnosti, kteri mora manjše brate krasiti. Pater Guerrero, vikarij provincije, je zahteval, da se tudi pri bratu Petru ne delaj izjema in je ostro zapovedal brez truge ga pokopati. Meščani pa in sploh ljudstvo s tem ni bilo nikaker zadovoljno, ampak so imeli že pripravljeno rakev, v katero naj bi se dragoceno truplo njih ljubljenca položilo in tako spodobno, kaker to svetniku gre, pokopalo. Pa nič ni pomagalo pater Guerrero je le svojo terdil, da se ima brat Peter tako v zemljo položiti, kaker vsaki drugi redovnik. Nekoliko bi bil v tem slučaju vendar le lahko odjenjal od svoje ostrosti, ker br. Peter ni bil navadni redovnik, ampak se je od svojih sobratov odlikoval s posebno svetostjo in nenavadnimi čednostmi. Tudi bi bil moral nekoliko odnehati zavoljo tega, ker je videl, da truplo brata Petra, akoravno je bil že četerti dan mertev, ni dajalo nobenega mervaškega duha, mariveč se je zdelo, da je le v mirnem spanju. S tem je Bog čudežno pokazal, da se je duša njegovega služabnika vže preselila v nebesa in da torej ko svetnik zasluži in se spodobi, da se njegovo truplo častitljiviše pokoplje. Naposled se je ljudstvo obrnilo do škofa. naj bi on odločil, in ta, ker je bil o svetosti brata Petra prepričan, je določil, da se v tem slučaju starodavna navada opusti, in ranjki naj se v trugi pokoplje. Vzdignili so ga tedaj iz navadne skupne samostanske truge in položili v tisto, ki so jo bili meščani pripravili. V nji so ga pokopali. Žalovanje pobožne množice, ko so ljubljenega brata Petra v hladno zemljo položili in zagrebli, pa se ne da popisati.

Mnogi obiskujejo pokopališča, kjer naši ranjci počivajo. Naketeri mej njimi se pač spominjajo njih, ki v zemlji trohne, ter zanje molijo kaki očenaš; ali koliko jih je pa, zlasti v velikih mestih, ki obiskujejo pokopališča le iz radovednosti, da tamkaj občudujejo umetne spominike, iz ust in serca jim pa ne pride nikakeršna molitev. Grob našega brata Petra pa ni imel nobenega.

znamenja, ki bi bil v obiskovavcu vzbujal občudovanje umetnega dela; še priprostega lesenega križa ni bilo na njem, ki bi bil naznanjal, da tu počiva vbožec frančiškan. Vender pa noben grob ni imel tolikanj obiskovavcev, kaker njegov; od blizu in daleč so pobožni tja hiteli in kleče so se mu priporočevali s terdnim zaupanjem, da jim bo častitljivi služabnik božji pomagal v tej ali oni dušni ali telesni potrebi. In niso so varali. Zgodovina tamkajšnjega samostana nam pripoveduje mnogo čudežnih ozdravljenj, ki so se zgodila na njegovem grobu, iz katerih neketere naj tu popišemo.

Gospa Marjeta iz Kastilije je imela odraslo hčer, ketera je imela že tri leta hudo serčno bolezen. Bolezen je vedno huja prihajala in že so jo prevideli sè svetimi zakramenti za vmirajoče. Žalostna mati je bila nevtolažljiva zaradi bližnje zgube ljubljene hčere; pa neki notranji glas ji pravi, da bo hči ozdravela, ako jo ponese na grob častitljivega brata Petra. Se ve da se je zdela drugim taka misel velika prederznost in nespametno, vmirajočo tako prenašati; terdna vera materina pa ni našla v tem nika-keršne nevarnosti ali prederznosti. Bolnico so tedaj varno nesli na pokopališče in mati jo je spremljala. Ko ste bile na grobu brata Petra, ste obe goreče molili in častitljivega služabnika božjega prosili, naj bi sè svojo mogočno priprošnjo zadobil hčeri zdravje. In res se je zgodilo tako; hči se je naenkrat zdravo čutila; zadobila je toliko moči, da je mogla peš domov iti, ko je toliko časa več niso noze ncsile. Ali ko je vsa vesela domov prišla, je v največjo žalost zapazila, da je mej potjo zgubila dragoceno svetinjo, v kateri je bila vklejuna relikvija lesa svetega križa. Ni dolgo premišljevala, kaj naj bi storila; šla je naravnost nazaj h grobu brata Petra in tam je kleče prosila še za to milost, da bi našla zgubljeno svetinjo, katero je imela v tako veliki časti. Šla je potem v cerkev k altarju svetega Antona Padovanskega, in ko je tudi tamkaj svojo molitev opravila, je po naključbi vzdignila pert, s katerim so bile pokrite stopnjice altarja. In kaj vidi? Pod pertom je bila zgubljena svetinja! Gdo jo je semkaj položil, ko sama še nigdar ni bila tam?

Sin nekega barona je tudi imel hudo bolezen v gerlu, ketera se mu je vsaki mesec pnavljala, in je bil zavoljo tega v veliki smertni nevarnosti. Njegov oče Anton ga je popeljal do groba brata Petra, in ko sta tamkaj oba pobožno molila, je bil sin v hipu ozdravljen.

Neki duhovnik spričuje, da je mnoge bolnikov bilo, ki so pri

grobu častitljivega brata Petra zadobili zopet zdravje, mej njimi je bil zlasti neki kruljev človek, ki so ga morali nesti h grobu; od tamkaj pa je sam popolnoma ozdravljen šel na svoj dom.

Dosti čudežev se je zgodilo tudi, ko so se pri raznih boleznih doteknili le zemlje, katero so od groba brata Petra k bolniku prinesli. To je spričeval pater Miklavž Freitas, ki je rekel pri cerkvenem preiskovanju, da ne bi bilo konca preiskovanja, ke bi se morali navesti vsi dogodki in vsa čudežna ozdravljenja, ki so se vsaki dan godila sè zemljo z groba častitljivega služabnika božjega, ker je ta zemlja pomagala pri vsaki bolezni in to ne samo v mestu Santjagu in v celi njegovi okolici, ampak v vsih okrajinah peruvskih, v ketere se je razširila vest o svetosti brata Petra. Zato so prebivavci vedno prosili, da bi se jim poslalo persti z njegovega groba. Naj tukaj omenimo neketere take čudežne dogodke.

Neka Marija Tereza Rubijo, mladoletna hčerka gospe Terezije Fuentecilla se je pri bišnih vratih igrala in se na njih, kaker imajo otroci navado, sem ter tja gugala. Na enkrat pa se vrata zapro in pri tem je bila roka nesrečne deklice mej vrata prišla. To ji je z dveh perstov popolnoma posnelo meso in ostale sosome kosti. Lahko si je misliti, kako je vbogi otrok od bolečine jokal in kako se je morala tudi mati prestrašiti. Ravno pa ko se je ta nesreča pripetila, se je oče otroka domov vernil, in ko je zvedel, kaj se je zgodilo, je vzel iz svoje obleke majhin zavitek, v katerem je imel nekoliko zemlje od Petrovega groba. Bil je namreč ravno poprej na grobu tega božjega služabnika, ko so tja pripeljali neko kruljevo osebo, ki je tamkaj tudi ozdravela, in pri tisti priložnosti je tudi on prosil nekoliko persti in so mu je dali. Vzeme tedaj nekoliko te persti, jo položi ne ranjeno roko in rano obeže z ruto. In ni preteklo dolgo časa in rana je bila popolnoma zaceljena; koščice so bile zopet z mesom pokrite, samo namestu nohtov je bila nekaka terda koža. Ta deklica je potem, ko je bila osemnajst let stara, stopila v red kapucinek in je večkrat pripovedovala, kako je bila čudežno ozdravljena, in v spričevanje je pokazala svoja dva persta.

Nič menj čudežno je tudi sledeče ozdravljenje. Neki deček, Kazimir Ugarte, se je z drugim dečkom njegove starosti se žogo igral in pri tem ga je oni deček po nesreči vdaril z leseno lopatico po ustih, da mu je dva zoba izbil. Njegova mati, ko je videla, kaj se je zgodilo, je šla in poiskala izbita zoba ter ju je posadila.

v njih mesto in nauje dela nekoliko zemlje s Petrovega groba, in ker ni imela časa, da bi ju prav postavila v prostor, kjer sta poprej bila, sta potem stala nekoliko višje od drugih kaker v znamenje čudežnega dogodka.

Ni pa samo pri raznih boleznih ta zemlja čudovito pomagala, ampak tudi pri drugih nesrečah in vremenskih ujmah, ako so jo s terdno vero in zaupanjem v božjo pomoč rabili. Tako je nekedaj reka Maipo vsled dolgotrajnega deževanja močno narasla in iz svoje struge stopila. Vsled povodnji je bila že v nevarnosti hiša nekega Jožeta Lekaros. Kar se spomni mož, da ima pri sebi nekoliko tiste zemlje in poln zaupanja jo položi na tisti kraj, kateremu se je voda naj hitreje bližala. Obljubil je tudi, da hoče neki znesek denarja podariti za stroške, ki bodo pri beatifikaciji brata Petra, ko bode namreč za blaženega razglašen. Komaj je to storil, pa se je voda drugam obrnila in njegova hiša je bila obvarovana. Sosedje pa, ko so videli, da se je voda drugam obrnila in se proti njih hišam valila, so se tudi poslužili tistega pripomočka, in vsi so bili nezgode obvarovani. Ta čudež so s prisego poterdili imenovani Lekaros in z njim tudi gospod Frančišek Aransibija, župnik tistega kraja, gospod Djego Gusman in še drugi.

Preden končamo ta spis o življenju častitljivega služabnika božjega brata Petra, moramo še nekaj omeniti. Ko je bil namreč brat Peter blizu smerti, je prosil patra Dominika Flores, ki ga je takrat namestu navadnega spovednika, patra Jožefa iz Tora, na smert pripravljaj, da keder bo on predstojnik provincije, naj skerbi, da se bode njegovo truplo preneslo pod altar ljube gospe in tamkaj pokopalo. Leta 1714 je res pater Dominik postal vikarij provincije in spomnil se je na prošnjo brata Petra, katero izpolniti mu je takrat obljubil. Neko noč tedaj, ko so bili vsi drugi pri počitku je vzel seboj brata zakristana Paškalja Garaya, patra Miklavža Freitesa in še enega družega izmeje bratov ter so šli in izkopali brata Petra. Pa kako so se začudili, ko so našli rakev popolnoma v vodi, ketera je pa jako prijeten duh imela. Nihče ni vedel, od kod bi bila ta voda prišla, vse okoli je bilo suho in daleč nobenega izvirka. Pri tej priložnosti je pater Dominik iz truge vzel ene kost ranjcega, ki je bila od vode mokra, pa lepo bela. Vse to pa je patra vikarija provincije nagibalo, da je svoj sklep predrugačil, pustil je namreč truplo brata Petra tam, kamer so ga bili prvotno položili, ker se je bal, da bi tako

prenesenje svetih kosti kako neugodno vplivalo pri cerkvenem preiskovanju za njegovo beatifikacijo, kteri se je bila že takrat pričela.

Na prizadevanje španjolskega patra Marka Bula se pri sveti kongregaciji obredov pridno na to dela, da se častitljivi služabnik božji, brat Peter, kmalu razglasi za zveličanega nebeškega prebivalca. Meni in tebi, predragi bravec in bravka, naj pa ta častitljivi prijatelj božji izprosi od Boga milost, da ga bova v njegovih čednostih posnemala v življenju in se njegovega plačila veselila v nebesih. K temu nama pomagaj Bog na priprošnje častitljivega brata Petra.

SERAF ASKOLJSKI.

(P. M. F.)

Tamkaj, kjer v Apeninu Tiber in Arno izvirata, se vzdiguje mogočno sveta gora Aljvernija. Ta hrib je bil grof kasetinske doline nekedaj podaril sv. Frančišku za njegov red. Ločen od drugih hribov in višji ko vsi, ki so blizu, je na treh straneh popolnoma sterm. Temni bukovi gozdi obdajajo njegovo vrhuo planoto ter delajo senco bližnjim travnikom. Na najbolj pustem kraju tega hriba, kjer globoke jame v njegovo notranje segajo, si je bil sv. Frančišek majhino kočico postavil. V njej je živel oddaljen od vsega sveta občevaje z Bogom. Res zasluži sv. Frančišek ime: Serafinski. Kakor plamen vedno kvišku proti nebu sili, ravno tako si je on vedno kvišku, k Bogu, prizadeval. Za Boga je žarelo njegovo serce v serafinski ljubezni; Njega je pre-mišljeval, Njega je v duhu gledal. K Njemu je pošiljal v goreči ljubezni svoje molitve. Zato mu je Bog že tukaj vtisnil pečat tolike ljubezni. Ko je namreč v jutro dne povišanja sv. Križa stopil iz svoje kolibice ter šel pod neko bukovo drevo, da bi tam molil, zagleda v zamaknjenju serafa letečega iz nebes. Ko se mu približa, vidi sveti Frančišek mej perutnicami njegovimi podobo Križanega. Dve svetli perutnici ste krili glavo, dve ste služili za letanje, dve ste pokrivali od zadnje strani celo telo. Svetnik se začudi; ob jednom se polasti njegovega notranjega žalost in veselje. Vzradostil se je nad to posebno milostjo, da sme gledati

Kristusa v podobi serafa; toda tudi žalost je navdala njegovo dušo pri pogledu na Križanega. Še več, prikazen je pustila serafsko gorečnost v svetnikovi duši. Njegovemu telesu pa je vtisnila pečat križanega Zveličarja, rane na rokah, nogah in persih.

Tako je torej nebeški seraf s čudovitim pečatom Kristusovega terpljenja okrasil telo serafinskega očeta. Pritisnil mu je pečat terpljenja v znamenje, da morajo vsi, ki želijo posnemati takovelikega svetnika, vsi, ki žele biti pravi njegovi sinovi, napraviti se na pot križa in na njem vstrajati.

In res jih je že na stotine in tisoče po tej poti serafinskemu očetu sledilo. K tej množici se je pridružil tudi mladi zidar, ki je leta 1558 očeta gvardijana v kapucinskem samostanu v Tolentinu prosil za redovno obleko. Če bi ga bili po zunanjem sodili, bi pač ne bili mislili, da ga je Bog namenil za „serafa v telesu“. Njegove žuljave roke in zagorelo lice, njegova od morta in apna vmazana obleka ni na kaj takega kazala. In vendar, kedor bi bil natančneje mladeniču v oči pogledal, bi bil lahko iz njih brai, da biva v njem angeljsko čista, v resnici serafska duša, v katero se nigdar niso — tako je sam priznal — prikradle nečiste misli. Nedolžni pogled pobožnega zidarja, Feliksa iz Monte-Granara, je bolj podpiral prošnjo mladeničevo, kaker sto drugih spričeval. Po daljšem prizadevanju, da bi se mu želja spolnila, so mu dali slednjič redovni habit in slovesno ga je učitelj novincev nagovoril, ko je slekel svetno obleko: „Od sedaj se bodeš imenoval Serafin.“

„Serafin, Serafin“ — ponavljal je tiho sam pri sebi novo oblečeni redovnik. Ves prevzet ni mogel dalje govoriti. To ime ga je spomnilo nebeškega serafa, ki se je serafinskemu očetu prikazal, kaker smo prej omenili. Zdelo se mu je, kaker bi v njegovem notranjem odmevalo, kar je čutil sveti Frančišek po oni prikazni nebeškega serafa.

In res, tudi on je hotel hitrih korakov po stopinjah svojega novega očeta stopati; skušal je postati, kar pomeni njegovo novo ime, ter se vzdigniti serafu jednako proti nebesam. Ta sklep je dozorel v Serafinovi duši in precej je začel to lepo, toda jako težavno delo. Zakaj duša, ki se hoče na serafovih perutih proti nebesam vzdigati, se mora prej oprostiti ovirajoče teže sveta, mora s postom, čutjem in z zderžljivostjo zmanjšati silo telesa, ki vedno proti zemlji vleče našega duha. To je sprevidel tudi brat Serafin; zato je precej v novicijatu začel prav ostro življenje. Ni mu zadostovalo trikrat na teden ob vodi in kruhu se postiti;

zderževal se je verhu tega v štirih postnih časih, ki so bili v redu v navadi, zvečer vsake jedi. Še celo pil ni ničesar. Mesa ali rib niso okusila nigdar njegova usta; zadovoljen je bil s kašo, ki jo je večkrat še s pepelom potresel. Od celega kruha, kete-réga je dobival, je samo polovico zavžival posnemajoč svetega puščavnika Pavla, kateremu je krokar na povelje božje tudi samo pol hleba prinašal. Noč in dan je nosil oster spokorni pas ter vsak dan bičal svoje telo, da je kri od njega tekla. V njegovi uborni celici, naj nepripravnejši in najtemnejši v celem samostanu, je bilo sicer slamnato ležišče, toda veči del nedotaknjeno; brat Serafin se je zadovoljil z ležiščem na golih tleh. Oj prizor ču-dovit angeljem! Mnogo grešnikov so že videli tako se pokoriti, tukaj pa gledajo nedolžnost, gledajo „serafa v mesu“ to delati kar serafinom v nebesih ni mogoče, s Kristusom se na križ pri-bijati z dušo in telesom.

Duša, ki hoče svoje peruti razprostreti proti mebesam, ne sme pozabiti pri osrečujočem pogledu na podobo Serafa, kateri se je prikazal sv. Frančišku, da je bil združen s podobo Križanega. Jedno za drugim se mora verstiti, to je notranje zatajevanje z unanjim. Volja, razum in dušni nagibi, vse to mora na križ. Bog sam je, ki potaplja take izvoljene duše v čistilni in povelj-čevavni ogenj notranjega terpljenja, zapuščenosti in stiske. Brat Serafin je tudi to prenašal. Ozirajoč se na svojega serafinskega očeta se je hrabro boril. Končavši leto poskušnje je lahko rekel sè svetim Pavlom: „S Kristusom sem križan“. Koliker bolj se je ta izrek izpolnjeval nad njim, koliker bolj je hrepenenje po no-tranjem in zunanjem zatajevanju sè vsakdanjimi vajami gojil, tem višje se je dvigala njegova serafska ljubezen. Njegove mo-litve so bile od dne do dne priserčnejše, njegova premišljevanja gorečnejša, občevanje z Bogom vedno bolj zaupljivo. Začel je postajati seraf v mesu — toda on je še le začel. Goršično zerno počasi raste; vkljub mnogim nevihtam zraste v krepko drevo. Kaker je Bog v začetku nebeške serafine na poskušnjo postavil, tako je tudi za našega brata Serafina prišel čas, naj pokaže, ali bode vstrajal v tem, kar je začel.

Kaker je sploh v redu navada, je bil po svoji obljubi v različne samostane prestavljen in mej temi tudi v Monte Fi-lotrane.

Opravljal je v redu različne službe, sedaj ko kuhar, sedaj ko vratar, zopet v drugem samostanu mu je bilo vertuarstvo od-

kazano, drugod je moral hoditi z vrečo na rami od hiše do hiše beračit potrebnega živeža za brate. V vse različne službe je stopil kot oborožen vojak, preskerbljen z mnogimi čedostmi. V notranjem in zunanjem zatajevanju se je vadil v novicijatu ter dospel do visoke stopinje in prav priserčnega združenja z Bogom. Gospod ga je po dolgotrajnih bojih obiskal sè svojo tolažbo in sladkostjo. Sedaj naj se tega skaže vrednega. Serafin naj se dvigne zopet za jedno stopinje višje; zato je prišla nova poskušnja, nov boj nad njega. Neki sobrat Serafinov, ki je pozneje svoje nesrečno življenje ko odpadnik končal, ni verjel, da je Serafinova pobožnost res prava. Ta nesrečnež se je dal tako močno v roke hudobnega duha nevoščljivosti in zaničevanja ter je bil sovražniku človeškega rodu tako zelo poslušen, da je nekega dne brez vsega vzroka iskal sè Serafinom prepira. Ker pa njegove strupene besede niso mogle omajati Serafinove ponižnosti in poterpežljivosti, zato je poskusil z djanjem. V svoji jezi verže svinčeno ploščo na ravnokar ostrizeno Serafinovo glavo. Nezavesten pade siromak na tla; kri mu teče iz rane. Toda komaj se zave, že pogleda nesrečnega sobrata z milim, odpuščanje naznajujočim pogledom ter pravi: „Bog te blagoslovi!“

Pa še nekaj hujšega mora prestati. Samostan dobi novega predstojnika. Bodisi, da temu ni bila znana resnična svetost Serafinova, bodisi da mu mi verjel, kratko rečeno, Gospod se ga je poslužil kot orodje za svoje premodre naklepe. Brat Serafin je dobil s tem predstojnikom zelo strogega gospoda. Pri vsaki priliki ga je kregal in grajal. Zdelo se je, kaker bi vedno iskal priložnosti brata Serafina preganjati. Naravna in tako rekoč prirojena počasnost ter nevkretnost Serafinova je bila lepa priložnost, da ga je neprestano grajal kot lenuha in nemarneža. Zato mu je večkrat pokoro naložil Serafin pa je vse to prenašal z res serafinsko poterpežljivostjo. Keder ga je predstojnik prav pošteno okregal, je Serafin v svoji priprostosti pokleknil pred njega vzešši vsako besedo kot zasluženno; na zadnje pa je ponižno poljubil strogemu gvardijanu noge, obljubil poboljšanje ter odišel z besedami: „Tako se je prav zgodilo z menoj; to je prav. Bog vam poverni za to dobroto.“

Prišel je postni dan. Gvardijan dobro vedoč, da Serafin ob takih dnevih ničesar ne zavžije, ga k sebi pokliče ter položi predenj sladko mandeljnovno potico ter pravi, naj jo sne. Serafin jo takoj povžije, dasi ga je dosti notranjega boja stalo. Pobožni

redovnik je gledal v svojem gvardijanu namestnika božjega. Pokorščina mu je bila dražja ko vse mertvičenje; zato je z veseljem slušal vse svoje predstojnike, dobre in slabe. In sedaj je imel slabega, kateremu pri vsem svojem trudu ni mogel skoraj nigdar vstreči. Dolgo časa je poterpežljivo prenašal; nigdar ni godernjal, nigdar ni tožil in tudi sedaj pri tej priliki ne. Toda kmalu ga popade velika otožnost. Zapeljivec mu je šepetal na ušesa, češ da pri njegovi naravni nevkretnosti ni za drugega sposoben, kaker za samotarsko življenje, ne pa za skupno redovno. Njegova ponižnost je to verjela in ker si drugače ne ve pomagati, ne svetovati, gre slednjič v cerkev, se verže pred tabernakelj ter začne sè solznimi očmi priserčno moliti: „O moj Jezus, ki vidiš naše misli in želje in gledaš v našo dušo, ti veš, kako močno želim tvojemu veličanstvu prav vredno služiti. Ti pa tudi vidiš, kako me od vseh sirani bridkosti obdajajo. Vsled moje nevkretnosti ne morem svojih dolžnosti spolnjevati in s tem žalim svoje predstojnike. Tukaj me napadajo razna očitanja, tam me nadleguje satan sè skušnjavami. Manjka mi moči vse to prenašati, bolečine moje duše se množe. Ker se boj vedno ponavlja, zgubljam že upanje, da kedaj zadobim zaželeni mir. Kaj naj vbožec storim? O moj Gospod in Zveličar, pošlji mi Ti pomoči, sicer omagam.“

Tako je prosil hudo skušani redovnik; v njegovem sercu se oglasi Gospod: „Serafin, te nasprotnosti te ne zadevajo brez mojih sklepov. Ako hočeš meni dopasti in m' vredno služiti, moraš sam sebe zatajiti ter po poti križa hoditi. To je pot vseh mojih služabnikov, na katerem ti ne bode nigdar manjkalo moje pomoči, ako serčno na njem vstrajaš.“

Serafin sliši te besede; jasno, svetlo je postalo na enkrat v njegovi duši. Skušnjavec se je vmeknil. Kar je že v novicijatu slutil, je zdaj še jasneje sprevidel, da le na križevem potu more postati serafski sin serafskega očeta. Veselo je poskočil. Serafska ljubezen do pobožnosti, do molitve, ki je do tedaj v njem tlela, se je močneje užgala. Hrepenenje po terpljenju se je vzbudilo v njemu. Sè svetim Frančiškom je klical:

„Dobri Oče, ti si zmagal,
Tvoja naj ljubezen veže me.
Sklepa več ne bom odlagal,
Denes terdno sem odločil se:
Vse tolažbe hitro naj zbežijo,
Vse sladkosti naj me zapustijo,
Križ, ljubezen je moj del.

To oblubo je on tudi deržal. Nič ni moglo več premagati njegove poterpežljivosti. Ko ga je neki dan predstojnik posebno močno kregal ter s pokorili obložil, začne Serafin zanj s posebno pobožnostjo moliti rožni venec. V njegovem notranjem pa se oglasi Gospod: „Serafin, tvoja molitev, ki ž njo tako priserčno prosiš za tiste, ki ti hudo delajo, ta mi je tako ljuba, da bodeš od sedaj zanaprej vse dobil, kar koli me boš prosil“. Serafin prosi Gospoda večje ljubezni in Bog ga je vslišal. Vedno višje se je dvigal ta ljubezni goreči seraf.

Višji mu vkažejo, naj se napoti v samostan svojega rojstnega mesta Monte Granaro. Čudna čutila so obhajala Serafina, ko je zopet dospel v svojo ljubo domovino. Saj se je tamkaj razprostiralo ono samotno polje, kjer je kot deček živino pasel ter toliko rožnih vencev preljudi Materi božji povi!. Tamkaj je bil grob njegovega dobrega očeta. Spet je zagledal hišico svojega brata Silencija, kateri mu je v svoji jezi toliko bridkih ur napravil. Toda Serafin ni pustil prostora tem bridkim spominom v svojem sercu. Z veseljem se je bližal kraju, kjer mu je zibel tekla, z veseljem so ga sprejeli njegovi bratje v samostanu in njegovi rojaki. Saj so dobili ž njim v svojo sredo serafa v človeški podobi. Očiščen dušnih peg z ognjem lastnega mertvičenja in od ljudi prizadetega ter od Boga poslanega terpljenja, je preprosti brat visoko stopinjo popolnosti dosegel; to so vsi sprevideli, samo on ne.

Drugi so občudovali Serafina, negdanjega zidarja, njegovo resnično pobožnost, s katero je ure in ure dolgo kleče molil in premišljeval; le on je obžaloval svojo merzloto v molitvi. Vsi so se čudili njegovi goreči ljubezni do Boga, ki so jo vsa njegova dejanja kazala, — a on je še tožil, da ima premalo ljubezni. Drugi so videli na njem samo čednosti, on je gledal pri sebi le napake, in kaj jih ne bi? oko svetnika je ostrejše in čistejše ko navadnih ljudi. Kratko rečeno, seraf v očeh bratov je sam sebe imel le za grešnika. To ga je bolelo, ker po svojem mnenju ni tako Boga ljubil, kaker je želel. Zato je hotel vsaj bližnjega zaradi Boga prav iz serca ljubiti in to je vedno in povsod pokazal, kot vratar, kot kuhar, ravno tako kot strežnik bolnikov kaker tedaj, ko je hodil beračit za svoje brate potrebnega živeža. Večkrat si je želel, keder so božci v prav obilnem številu k vratam prišli, da bi imel dar pomnoževanja kruha, zakaj le prehitro mu je pošel. Na to mu je moral vertnar pomagati. Serafin je polne jerbese

vertnih pridelkov nosil k vratam za svojo ljube ubožce. Ko ga je zato gvardijan grajal, češ da je preveč radodaren, mu odgovori ljubezni goreč in poln vere: „Častiti oče, nikar se ne bojte. Za nas bode še vedno dosti ostalo na vertu.“ In res je ravno na tisti gredi, od koder je bil brat Serafin vzel za svoje vbožce tako močno začelo zeleneti in rasti, da je mesto primanjkovanja veliko obilnejše vsega zrastle. In ko je oče gvardijan miloserčnemu bratu poseben del verta odkazal za njegove vboge, tedaj je brat vertnar kmalu sè sveto nevoščljivostjo — če smemo tako reči — gledal na Serafinov del, ki je vkljub njegovi veliki darežljivosti vender vedno več imel na svojih gredah, kaker brat vertnar pri vsi svoji pridnosti. Čudovitna je moč ljubezni! — In to je bila serafska ljubezen, ki je plamtela v Serafinu. Dobri brat si je sam pri jedi skoraj vse pritergal, da je mogel nekikrat vbožca nasititi. On ni mogel gledati vbožega in stiskanega, da mu ne bi bil skazal svojega sočutja. Kratko, njegova ljubezen je bila tako velika, da se je z jokajočimi jokal, z veselimi veselil, sè žalostnimi žaloval, z bolnimi se čutil bolnega.

Nekoč je njegov gvardijan, pobožen mož, ki je posebno pazil na samostanski red, bil zelo slab. Vkljub temu pa se je odpoval vsakemu zboljšanju pri jedi, ker je bil postni dan. Kaj stori naš „serat“? Ponižno prosi gvardijana, če si sme skuhati krepko juho, kar se mu je precej dovolilo; saj so ga vsi poznali, kako zelo je sicer zderžljiv. Komaj pa je bila jed pripravljena, jo takoj nese h gvardijanu silno ga proseč, naj mu pomaga jesti, ker si sam ne upa. Ta se mu vda. Tako je dobil dobri predstojnik po ljubeznjivi zvijači potrebno krepilo. Da, v resnici, ljubezen je najdljiva. Z vrečo na rami potuje brat Serafin od hiše do hiše proseč miloščine za samostan. Čisto vtopljen je v premišljevanje neskončne ljubezni in dobrotljivosti stvarnikove, katero mu naznanja vsaka cvetlica na travnikih in vsaka tica v zraku. Kar ga ne enkrat neki glas vzbudi iz sanj. Pozvali so ga k materi plemenitaša Tita Guideroki. Že nekaj dni je bila tako zmešana, da ni hotela ničesar vžiti in si je domišljevala, da mora potovati okoli sveta. Ker je niso mogli na pametnejše misli spraviti, za-teko se k „tolažniku“ „k svetemu možu“ — kaker je ljudstvo Serafina zvalo. Brat se napravi v grad ter skuša gospo pregovoriti, naj ž njim je — toda vsi poskusi so bili zastonj. Tedaj pravi brat, da bi rad potoval okoli sveta in ker je slišal, da je tudi ona namenjena, se ji za spremljevalca ponudi. Z nepopisli-

vim veseljem zasliši gospa to ponudbo. Precej se začne na potovanje pripravljati. Zdaj reče Serafin: „Gospa, pot je dolga in ker sva še oba tešča, zato se hočeva prej dobro nasititi, da se pokrepčava za tako dolgo pot.“ V to ona precej dovoli. Prineso dobro kosilo, katero namenjena potovavka z bratom Serafinom z veseljem zavžije. In glej, ta jed ji da zopet nove telesne moči. Misli na potovanje se takoj porazgubijo; gospa je zopet ozdravela. Vesel, da je nekoga ozdravil, se odpravi Serafinu proti domu. Tu najde svojega spovednika vsega potertega in žalostnega. Z obraza se mu je brala njegova notranja otožnost. To je močno bolelo dobrega brata. Približa se mu ter ga nagovori: „Častnivredni oče, poslušajte me nekoliko: Jaz imam neke prideržane padeže „casus reservat“ se zovejo v veliki grehi, ketere ne morejo vsi spovedniki odvezati). Jaz bi se jih rad znebil. Vés začuden, kako si jih je Serafin, tako sveta duša, mogel nakopati, gre za njim v celico. Tu mu pokaže brat več koscev prihranjenega sira. Smehljaje jih poda svojemu spovedniku rekoč: „Častiti oče, tukaj so tisti „casus reservati“, vzemite jih ter se pokrepčajte ž njimi.“ Spovednik se nasmehne nad to ljubeznjivo zvijačo; takoj mu zgine otožnost. Serafin je postal vsem vse, da bi vse Kristusu pridobil. In res jih je mnogo pridobil za Boga, večkrat celo na prav čudežen način.

Neki mladenič iz Askolja, ki je Serafina večkrat obiskal ter mu celo želje po samostanskem življenju izrazil, dobi naenkrat hude skušnjave. Hudobec ga začne nadlegovati s smertnim sovraštvom do nekega razžalivca in ker se ni precej vstavil, ga napadejo celo misli, naj vsmerti svojega nasprotnika. Nihče ni zato vedel in vender, precej ko spet pride k Serafinu, ga ta z ostrim pogledom nagovori: „Kaj je to, moj dragi? Kakšne misli gojiš v svojem srcu? Te tvoje nakane so od hudiča, ne pa človeške.“ Ves prepaden posluša mladenič te besede, popusti maščevavne misli ter stopi v red.

Drugega moža so napadale tako strašne skušnjave zoper vero, da si ves obupan nad svojim zveličanjem skoraj ni vedel več pomagati. Slednjič mu pride na misel, naj gre kaker toliko drugih k „tolažitelju“ k „svetemu možu“. Med potjo do samostana si misli: „Če me prijazno sprejme, bom rešen, ako me pa sprejme s terdimi besedami, tedaj sem zgubljen“. In glej, ljubeznjivi brat ga je kot prijatelja sprejel ter lepo tolažil. In pustile so skušnjave vbozega moža; on je pozneje v redu delal ko oče Hijeronim.

Drugikrat se napravi Serafin na neki važen pot. Kar sreča nekega duhovnika, kateremu je vsakikrat, kedar koli ga je srečal, roko poljubil. Toda denes gre brez vsega pozdrava mimo njega; še pogleda ga ne. Duhovnik prebledi, ne zato, ker mu je samostanski brat odrekel svoj pozdrav, ampak, ker ga je groza spreletela nad Serafinovo nebeško vednostjo. Vbožec je bil namreč padel v velik skriven greh. Ves pretresen do dna serca hiti k spovedi in glej spet ga sreča Serafin, ki mu poln spoštovanja zopet poljubi blagoslovljeno roko.

Nikar se ne čudimo njegovim skrivnosti polnim pogledom v človeška serca. Priprosti brat se je z nevtrudljivim prizadevanjem in dolgoletnimi boji, očiščen v ognju prostovoljnega terpljenja in mertvičenja z božjo pomočjo povspel do serafske ljubezni božje; zato je v djanju in z obilnimi dokazi ljubezni do bližnjega pokazal, da njegova pobožnost ni samo sladko brezdelno kopernenje in pobeljen grob, ampak čisto zlato, kratko, da je pravi „seraf v mesu“. Ni čuda, ako je on, ki je serafom v nebesih skušal podoben postati, zadobil od Boga nekoliko tiste modrosti, ki jo imajo v polni meri ti nebeški duhovi.

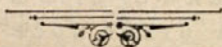
Nekega dne mu vkaže oče gvardijan, naj pridiguje zbranim bratom. Serafin se opravičuje sè svojo nevednostjo. Ko pa predsednik ne odneha, začne priprosti brat z besedami visoke pesmi (2, 6): „Moj ljubljenec je moj in jaz sem njegov“. S kraja je nekoliko plašno in počasno govoril, toda kmalu se je užgala serafinska ljubezen, ki je že leta in leta v njem plamtela. Njegove besede so bile kaker onega, ki ima oblast. Vedno bolj goreče, vedno bolj navdušeno in s toliko modrostjo je govoril, da so vsi priznali, iz njega govori Sveti Duh.

Pri drugi priložnosti mu je bilo vkažano, naj pred očetom lektorjem in zbranimi sobrati bogoslovci govori. Tedaj začne z 90. psalmom: „Kedor pod pomočjo najvišjega stanuje, ta bo prebival pod varstvom Boga nebeškega.“ O tem izreku je pridigal s toliko modrostjo, da so pričujoči menili, da poslušajo serafa iz nebes. Priznali so: „Tukaj je perst božji.“

„Lehko se je razgovajal o vsaki verski skrivnosti“, piše neki njegov životopisec, „in tudi sveto pismo, slavospeve je jasno razlagal, da so ga vsi z veseljem poslušali.“ Bogoslovec kardinalja škofa Berniero, dominikanec, je večkrat Serafina prosil, naj mu težavnejše stvari iz svetega pisma razloži. In on spričuje, da je iz njegove razlage svetila nebeška modrost. Serafin pa ni imel

samo čudovite vednosti, ni samo videl v serca človeška ter zeri v prihodnost, dano mu je bilo videti tudi onkraj groba. Verhu tega je imel dar ču-ležev. Besede našega Zveličarja: „Resnično, resnično vam povem, kedor na-me veruje, ta bode tudi dela, k-tera jaz delam, in še več delal,“ (Jan. 14, 13) te besede so se poterjevale v vseh časih. Moč čudeže delati ni v sveti cerkev nigdar zginila. A kar je posebnega pomena, je to, da so božji nezapopadljivi sklepi ravno slabe in mnogokrat neučene može s posebno čudodelno močjo obdarili. Tako je v tem puščavnik sv. Anton svojega življenjepisca, velikega svetega Atanazija prekosil; priprosti redovnik sv. Martin iz Turza je nadkrilil velikega cerkvenega očeta Hilarija. Več čudežev je storil priprosti Peter Katanij, kaker serafinski cerkveni učenik sv. Bonaventura, več srednje nadarjeni Marko Avijanski kaker Lorenc Brindiški, ki je vender najiminentnejši mož v kapucinskem redu. In naš preprosti brat Serafin je presegal z močjo čudežev slovečega Fidelija Sigmarinškega. „Bog si je izvolil slabo.“ Te priproste in nedolžne duše, ki so se v ljubezni in premišljevanju proti nebesam dvigale, so zadobile tudi nekaj tiste nebeške moči ter so se je z genljivo nedolžnostjo posluževale. To vidimo pri bratu Serafinu. (Dalje prih.)

Osem grenkih studencev opravljanja :

Pervi je **sovraštvo**: ne govori se slabo o tistem, kete-rega se ljubi.

Drugi je **strahopetnost**: opravlja se nepričujoče.

Tretji je **nevoščljivost**: preganja se z jezikom tiste, ketere se zavida.

Četerti je **prevzetnost**: s pomanjševanjem in poniževanjem bližnjega si prizadeva obrekovavec sebe povišati.

Peti je **hina vščina**: večkrat se opravlja za herbtom tistega, kateremu se opravljuje v obraz vklanja.

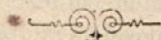
Šesti je **maščevavnost**: z opravljanjem se daje odušek maščevanju, provzročnemu večkrat od kakega izmišljenega razaljenja.

Sedmi je **lahkomišljenost**: mnogim teče iz ust opravljanje, kaker voda iz studenca.

Oslni je hudobnost: ta namreč obstoji v veselju nad škodo bližnjega.

Dodatek. Opravljanje je na tri strani oster meč, kateri rani ali celo vbije tri duše h kratu: rani ali vbije dušo opravljanega, opravljavca in poslušavca. P. H. R.

Še nekaj za opravljivec.

Enkrat se je neki grof Oropski sv. Petru Aljkantarskemu pritoževal čez toliko hudobij in grehov na svetu. „Jaz ne razumem, kako nas Bog prenaša, in bi li bilo mogoče svet poboljšati.“ „O ne čudite se in ne žalite se toliko“, odgovori Peter: „mogoče je vže svet poboljšati, da, to je celo lahko.“ „Kako naj se pomaga v takem groznem položaju?“ vpraša grof. „Prav lahko, odgovori svetnik, vi in jaz si prizadevajva biti taka, kakršna od naju Bog zahteva, da bo diva. Keder se bo to zgodilo, bo vže saj od naše strani bolje na svetu.“ O ke bi vsak gledal nase in se poboljšal, kako bi bilo na svetu vse bolje; ali to je slabo da nih čenoče samega sebe poboljšati, temuč vsak gleda poboljšati družega, in tako ostane vse pristarem. P. H. R.

Ne žali svojega angelja variha.

Sv. Bazilij pravi: „Kaker dim prežene čebele, in smrad golobe, tako prežene luža greha angelja, kateri nam je na stran postavljen za variha.“ Celo majhini pogreški so temu nebeškemu duhu zoperni, ker on Boga tako goreče ljubi. Zato opominja sv. Bernard: „Poysod in na vsakem kraju imej spoštovanje do svojega angelja.“

P. H. R.

Sv. oče Frančišek, poseben častivec presvetega Rešnega Telesa.

Vsacemu tretjeredniku je dobro znano, kako je sv. Frančišek častil sv. križ in kako rad premišljeval terpljenje Kristusovo, tako, da je zato prejel od Kristusa njegove sv. rane. Gdor pa ljubi križ, ljubiti mora tudi oltar, saj se na njem daruje ravno tista daritev, ravno tisti Zveličar.

Neskončna ljubezen, ketera je Kristusa našega božjega Zveličarja tako rekoč prisilila, da se nam do konca sveta in povsod pusti pod podobo kruha v dušno hrano, je v sv. Frančišku zarodila nepopisljivo občudovanje, in zato je on želel, da bi kristijani trumoma hodili častiti in moliti Zveličarja v presvetem rešnem telesu.

Njegovo načelo je bilo, da je tisti, gdor noče iti k sv. maši vsaki dan, keder mu je mogoče, aboten nehvaležnež in celo zeničevaveč božji; zato je tudi on, keder je mogel, vsaki dan bil pri dveh sv. mašah. Sestavil je tudi kratko, milo molitvico za povzdigovanje, namreč to-le: „Gospod Bog, naš Oče nebeški, poglej v slavno obličje svojega Kristusa tukaj pričujočega, ter se vsmili mene in grešnikov, ker ta sladki Gospod, tvoj blagoslovljeni Sin, se je ponižal živeti in vmreti za nas vse, ter v naše zveličanje in našo tolažbo hotel z nami ostati v oltarskem zakramentu.“

Njemu pa ni bilo zadosti, da je bil s Kristusom samo na zunaj združen, temveč pogostoma je hodil tudi k sv. obhajilu s tako gorečnostjo, da so se njegovi tovariši čudili. (Coelanus II, p. 259).

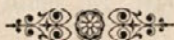
Imel je tudi v veliki časti vse, kar je potrebno glede tega naj svetejšega zakramenta. Mej drugim piše mašnikom svojega reda: „Poslušajte me: ako se časti preblazena Devica Marija, kër je nosila v svojem preči stem telesu Sinu božjega; ako se je sv. Janez Kerstnik tresel pred Jesusom Kristusom in se ni derznil doteknuti se ga na glavi, ko ga je kerstil; ako smo dolžni visoko častiti grob, v katerem je on malo časa počival: kakopravičnost (kerščansko)

kako svetost, kako zasluženje mora imeti tisti, kateri se ga sè svojimi rokami dotika, neko človeka, temuč ko v nebesih nevmerjočega, slavnega, v kterega neprenehoma zrejo angelji!“ (Epist. XII. ad sacerd. tot. Ordinis.)

Njegova pobožnost do tega najsvetejšega zakramenta je bila tako izredna, da je en dan pozabivši na veliko vboštvo svojega reda, vkalal svojim bratom, da naj vzemejo sebo več dragocenih ciborijev, in puste po enega v vsaki cerkvi, kjer bi po svetu našli, da se „odkup našega odrešenja“ ne hrani v pristojni posodi (Coel. II. p. 259).

S tega je razvidno, da je bila ta pobožnost sv. Frančiška enaka oni toliko znani do terpljenja Kristusovega — on je bil pravi serafin tudi v t. m. oziru. Posnemajmo ga! P. H. R.

Nauki in izreki (ast. Javeza Vianney-a, tretjerednika, slavnega kurata arskega.

Bolj ko se poznamo z ljudmi, menj jih ljubimo. Vse drugači je pri Bogu: bolj ko ga poznamo, bolj ga ljubimo.

Vzemi ribo iz vode; ne bo živela. Nu glej, to je človek brez Boga.

Dosti jih je' ki ne ljubijo Boga, ne molijo, in vender se jim dobro godi. Slabo znamenje! Storili so nekaj dobrega mej toliko slabim. Bog jim to malo dobrega tukaj plačuje.

Naš jezik ne bi smel biti za drugo ko za moliti, serce za ljubiti, oči za jokati.

Mi smo dosti in smo nič... Ni stvari tako imenitne ko je človek, pa tudi ne tako majhine ko človek: ni tako imenitne, ako se pomisli na njegovo dušo, ne tako majhine, ako se pogleda njegovo telo. Kako skerbimo za telo, kaker da ne bi imeli družega opravila! in vender bi morali edino telo zaničevati....

Mi smo delo božje... Svoje delo je vsakemu drago in ljubo... Da smo delo božje, to je lahko razumeti; ali da je križanje Boga naše delo, to je za nas nezapodljiv o....

Brez Kristusove smerti vsi ljudje skupaj ne bi mogli zado-
stati za naj manjšo laž.

Mi ne vemo, kaj so nebesa in kaj je pekel: ne vemo, kaj so nebesa, ker ako bi spoznali njih lepoto, bi hotli na vsak način tje priti: zanemarjali bi svet popolnoma. Ne vemo, kaj je pekel, ker ke bi spoznali, kako se tam terpi, bi storili vse, da ne bi tja prišli.

Znamenja sv. križa se strašno boji hudoba, ker po poti svetega križa mu ujdemo...

Neketeri zgubijo vero: ne vidijo pekla, kaker keder padejo noter.

Pogubljeni so obdani od jeze božje, ko riba v vodi.

Na tem svetu moramo delati in se vojsk ovati. V večnosti bomo imeli dovolj časa za počivanje.

Ne Bog, temuč mi sami se pogublamo sè svojimi grehi Pogubljeni tožijo sebe in ne Boga: „Mi smo po svoji volji“ pravijo „zgubili Boga, dušo, nebesa“.

Ke bi mogel pogubljeni en sam krat reči: „Moj Bog, ljubim te!“ ne bi bilo za njega več pekla. Ali oh, uboga duša, ona ne more več ljubiti, zgubila je to moč. Njeno serce je suho kaker stlačen grozd. V tej duši ni več sreče, ne miru, ker ne more ljubiti.

Milost božja nam pomaga hoditi in nas podpira. Ona nam je tako potrebna kaker hromemu palica.

Keder gremo k spovedi, pomislimo dobro, kaj gremo delat. More se reči, da gremo takrat snemat Kristusa s križa.

Keder smo napravili dobro spoved, smo hudobo priklenili.

Tisti grehi, ketere pri spovedi tajimo, bodo enkrat prišli na svetlo. Gdor jih hoče dobro zakriti, naj se jih lepo spove.

Naši grehi so zerno peska proti visoki gori božjega vsmljenja, božje miloserčnosti.

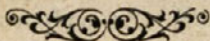
(Dalje prih.)

Tolažba v dolgi bolezni.

„Dolgoletne bolezni so izverstna šola ljubezni, postrežnikom in poterpežljivosti bolnikom. Strežniki stoje pod križem z Materjo božjo in sv. Janezom, čiger sočutnost posnemajo; bolniki so pa na križu s Kristusom, čiger terpljenje posnemajo.“ (Sv. Frančišek Saleški).

P. H. R.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporoča: Anton Rubin, Lamprehtinar, v Konjicah, vmerl 6. vinotoka star 76 let, pobožen tretjerednik, ki si je mnogo prizadel za razširjanje dobrih bukev in časopisov, posebno tudi „Cvetja,“ za kar mu Bog obilo poverni.

Nadalje se priporočajo: J. K. v Z. za pomoč v raznih dušnih in telesnih potrebah; A. St. v V. za odvernitev neke nesreče in druge duhovne potrebe; neka oseba iz Sombotela na Ogerskem za pomoč v bolezni; neka oseba iz N. Št. za pomoč v treh raznih zadevah; J. Z. v Lj., da bi bila njegova prošnja vslišana; J. B. v K. priporoča sebe, svoje stariše in svoje dobrotnike in dobrotnice; neke osebe v P. priporočajo svojega spovednika, da bi ozdraveli; tretjerednici K. in P. v Š. se priporočate v molitev, da bi spoznali voljo božjo pri volitvi stanu; M. P. za pomoč v dušnih in telesnih zadevah; neka oseba za ozdravljenje, za stanovitnost v dobrem za se, za sestro, brata in njega ženo, priporoča tudi dušnega pastirja; neka oseba za dar molitve, ljubezen do Jezusa in stanovitnost v dobrem, priporoča tudi svojega dušnega pastirja, da bi mogel vse težave voljno prenašati; razne že predzadnjič omenjene osebe sè svojimi potrebami.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: A. P. v C. za več prejetih dobrot zlasti pa sv. Antonu za najdenje zgubljenega denarja; M. P. iz V. da je njena sestra ozdravela in da se je našla neka zgubljena reč; neki mladenič za dobljeno dobro službo; J. M. B. v K. za ozdravljenje materino; J. Ž. v C. za srečno zaslužen denar; J. S. iz B. za ozdravljenje sestrinega moža in tudi za ozdravljenje nekega bolnega živinčeta; neka žena iz G. g. za milosti prejete po priprošnji Marijini in sv. Antona Padovanskega; A. St. v V. za večkratno pomoč v dušnih in telesnih potrebah, zlasti da je bilo rešeno edino živinče, ko je bilo v nevarnosti, da pogine; K. A. iz Reke za prejeto osobito milost; nekedo za ozdravljenje otroka; Barbara Jan iz Terbovlja, ki je bila pred dvema letama na očeh bolna, in je pogled že popolnoma zgubila, ter pri zdravnikih zastonj iskala pomoči, da je na priprošnjo Marije Device spet dobila pogled in zdrave oči. (Za podporo „Cvetju“ Bog poverni!)

---

preteklosti ali doveršenosti: gnjil, merzel, zmerzel, sterhel, uvél, puhel, zabuhel itd. —

Dalje terdi prof. Ilešič, da prvotno sufiks -i k o- (stsl. -i c i) „ni imel veljave, da bi tvarjal nomina agentis; ta pomen se mu je pridružil še le takrat, ko se je jel pritikati nominibus agentis kakor boril-; zato so tvorbe izdeležniške kakor borilci starejše nego izkorenske kakor borci.“ -- To se pravi pač po prekoncipiranih idejah konstruirati zgodovino. Koliker je meni znano, ne pozna „borilca“ ne stara slovenščina, ne ruščina, ne poljščina, ne češčina. V akademiskem „Rječniku hrvatskoga ili srpskoga jezika“ se navaja „bórilac, bórioca m.“ s pristavkom: „vidi b o r a c, od prošloga vijeka“. „Bórac, bórca m. certator“ pa ima pristavek: „od XIII. vijeka“. V hervaščini bi bil torej borac najmenj 500 let stariši ko borilac; natorno, da je borac zdaj izmerla beseda. Stara slovenčina pa ima „borilci“ že v suprasl. rokop., „borilica“ kaker pravim, ne pozna.

Kaj pa bralec, *bralici, *biralici? Tuli te besede ne pozna stara slovenščina, niti ruščina, niti poljščina, niti češčina in pravzaprav niti hervaščina ali serbščina; le v nekem rečniku iz začetka našega stoletja, Stullijevem, stoji (po akad. rečniku v pomenu hervaškega „berac“): brá'la c, brá'la c. Sicer tudi naša prava domača oblika bra'vuc ni od veka; vendar je najti več ko sto let pred hervaško bralac; stoji že leta 1678 v Matija Kastelca „Brat. buq. sv. roshenkranza“ str. 162 zadnja versta: „Narpoprei samèrkai moi Braviz.“ --

Ali, tretjič, po terditvi prof. Ilešiča „izpeljava bra+v+ici sploh ni mogoča“! — Kaj porečemo na to? Da je „beseda“ bravuc mogoča, tega g. profesor nadalje menda ne bo tajil, ker je, če ne več, vsaj že 222 let resnično v rabi; „izpeljava“ pa nam potem ni dosti mari. Če ni mogoča njegova, mora biti mogoča pač kaka druga. Kaker se je imenoval človek po délanju: délavuc, tako po igra'nju: igra'vuc, po kla'nju: kla'vuc, po bra'nju: bra'vuc. Vse kmalu te in druge take besede seveda niso nastale; v najstariši dobi so se govorile blizu le: davici, vladavici, delavici, pivici in pevici. Pri teh se more vgibati, ali so izpeljane iz verb. adj. na -v ū, ali pa iz korenov ali debel, tako da je v zamašil zev; v bi bil potem prirastel končnici (kaker n končnici -i k ū, prim. „glavnik“ in „svetnik“) in končnica -vuc se je nadalje pristavljala deblam na -a-, bolj poredkoma tudi deblam na -i-: bra'vuc, kla'vuc, vojskova'vuc, deli'vuc, kad'i'vuc itd. Vender s tem nočem reči, da ni morebiti mnogo takih besed tudi v poznejšem času pri nas nastalo iz verb. adj. na -v ū, ker jih je bilo očitno nekedaj več v rabi ko dandanašnji. Trubar piše nekje: „iz notra so pag resdirani vulknui“. Dalm. Jud.: „sahajave svesde“ sidera errantia. Tako je gotovo staro „zapeljavec“ iz „zapeljav“; Kastelec rabi eno in drugo („Rosh. buq.“ str. 154: sapelauza, 284: na tèm hudim inu sapelavim fveitu) in pri Rogeriju (Palmarium empyr. II.) sem našel

ali je identično z „borilū“ ko partic. praet. act. Tudi je še le iz 13. stol. Prim. Rječn. hrv. ili srp. jez. pod „Borilo“.

str. 44: „is tem lapoveduvavim Augustam“, 604: „is tem voj-
fkuvavim Stephanam“. Po teh verb. adj. je moglo nastati naravnost:
„zapovedova v v e“, „vojskova v v e“.)

Tako torej, kaže zgodovinski razvitek našega in tudi her-
vaškega jezika, da se je začela in razširila končnica -v v e, -v a c.
— Ali tam in pri nas je znana tudi končnica -l a c, -l a c, ne
le samo v primerih, kjer je l očitno iz part. praet. act., kakor
„pogoré l a c“ itd., temuč tudi v besedi „tkal v e“, „tkal
l a c“ in morebiti še kateri taki, kjer stoji l za stari dl. Beseda
tkal v e se je v domačem življenju preprostega naroda gotovo
od nekedaj jako pogostoma govorila; zato je mogla nekod tolik
vpliv imeti, da so se jele po nji ravnati zaporedoma skoraj vse
besede na -v v e, -v a c. Najprej morebiti dvozložnice; že Gla-
vinčič, ki piše (Četiri poszlidny 1628) sicer: „kazavac“, „vla-
dauzi“, „pripovidaucza“, je zapisal pred predgovor naslov: „K
stalczu“ (nam. stavcu ali jo Mulihovo čt avcu). In nadalje
se je končnica -l a c v hervaščini tako razmnožila, da je staro
-v a c ko sufixs imen „agentis“ skoraj popolnoma izpodrinila, tako
da se je poslednja vzdržala stanovitno le, kjer se je prvotno-
splošni pomen omejil na kako posebno stvar, kakor „skakavac“
na kobilico. — Po vsem tem smemo skleniti, da „izpeljava“
bralá + í c i, v pomenu „bravec“, ni mogoča; „bralac“ je
nova, po analogiji „tkalac“ iz „bravac“ prenarejena ali po
tej analogiji napak skovana beseda.

To novo končnico -l a c mi seveda v hervaščini radi terpimo,
če je tudi po krivici izpodrinila staro -v a c. Za našo slovenščino
pa smemo pač po pravici zahtevati, da se ji ohrani končnica
-v v e v vseh primerih, kjer jo naš narod govori, ker je prvot-
na, etimologično opravičena končnica. Če se v tem ločimo od
Hervatov, ali bolj prav rečeno Hervatje od nas, ostanemo zdru-
ženi s Čehi. Tuji jaz rad sprejemem, kar govori g. Hešiču Slo-
venija po Vodniku: „Operto eno roko Na Čehé imam, Ta drugo
Hervatam Priazno podam“. „Posredovavei mej severnimi in juž-
nimi brati“ bomo Slovenci tuji, ako -v v e „damo Čehu“ in izreko
terdega končnega l ko u (ali o) „damo Hervatu“; zlasti pa dajmo
tudi našemu po krivem zaničevanemu narodu, kar je njegovega,
in ne teptajmo v blato, kar je dobro in sveto milijonom in mil-
ijonom drugih Slovenov! (Dalje pril.)

*) Morda bi tudi narobe ne bilo celo nemogoče, da bi bila namreč taka
imena prvotniša in adjektivni se le iz njih abstrahirani, primeri: „popoln“
iz adv. „popolnoma“, „natank“ iz „natanko“.

*) Sicer pravi g. Hešič: „čisto nemogoče je s stvarnega stališča misliti
na tkal v e iz tkalo“ — ali z jezikoslovnega stališča bi dejal jaz, da je
prav tako čisto nemogoče misliti na č. tkal d l a c iz „tkal“; in vendar na-
šega tkalca ne moremo ločiti od č. tkalce, tkaldce, kakor našega
pralca, kar je orodje, ne od č. praldce, nom. praldce, kar je oseba.
G. profesor naj se spomni na tisto, kar je sam povedal o sufixu -í c i, da je
namreč to, kar germški -trog, lat. -icus; in ta sufixs, stvarja iz imen pri-
devniko: tkal v e (= tex-tr-ien) je „der zum Webstuhl gehörige“, „der
Webstuhlmann“; torej „der Weber“. Tudi stsl. krámilic- pedagogus je
prej brez dvojbe iz „krámilo“ gubernaculum, prim. „krámilnica gubernans,
ut videtur“. „Kramljo“ pa pomeni tudi „das Futter“, zato v ruščini „k ó r-
milec“: Ernährer, Verpfleger, Wohlthäter. Po tem zgledu se je moglo
narediti poznejše „v l a d í l e c“: Besit'er — stara ruščina se nima te besede,
vsaj v Sreznjevskega zdaj izhajajočem staroruskem slovarju je ni.